

Név:

Fizika i vizsga 24-4

Csoport:

Neptun kód:

I. rész: Törvény kimondása (8 pont)

Fogalmazza meg az elektrosztatika Gauss törvényét! (2 pont) Írja fel a matematikai összefüggést. Nevezze meg a fizikai mennyiségeket! (3 pont). A Gauss törvény segítségével határozza meg egy R sugarú q térfogati töltéssűrűségű gömbben r sugáron ($r < R$) az E térerősség értékét. Készítsen ábrát! (3 pont)!

II. rész: Igaz vagy hamis? (10×2=20 pont, minimális pontszám: 0 pont)

Írjon az állítás elé egy I betűt, ha az állítás igaz, H betűt, ha hamis! A helyes válasz +2 pontot, a helytelen válasz -1 pontot, üresen hagyott kérdés 0 pontot ér.

H	Előadáson látott kísérletben egy üreges feltöltött fémtestről szeretnénk elvinni töltéseket úgy, hogy fém pálcánkat a test belső feléhez érintjük. Igaz-e, hogy ez így lehetséges?	
H	Az elektromos térerősség zárt felületre vett fluxusa nem lehet negatív.	
H	A Gauss-törvény szerint, ha egy ponttöltést körülvevő gömbfelület sugarát megkétszerezzük, a gömbfelületre számított elektromos fluxus is megkétszereződik.	
I	Egy állóhullámban a szomszédos duzzadóhelyek távolsága megegyezik a hullámhossz felével.	
H	A hősugárzás létrejöttéhez légnemű közeg (pl. levegő) szükséges.	
I	Lenz törvénye kimondja, hogy az indukált áram iránya olyan, hogy gátolja az indukciót okozó állapotváltozást.	
I	Előadáson látott kísérletben (Oersted kísérlet) az iránytű az áramjárta, hosszú, egyenes vezetőre merőleges irányba áll be.	
H	Egy részecske harmonikus rezgőmozgást végez. Ahol nagyobb a sebessége, ott nagyobb a gyorsulása is.	
I	Ha monokromatikus fény terjed vákuumból valamilyen közegbe, akkor a frekvenciája nem változik és a terjedési sebessége csökken.	
I	A mágneses tér forrásmentessége azt jelenti, hogy a mágneses indukcióvonalak zárt felületre vett integrálja nulla.	

$\epsilon_0 = 8,854 \cdot 10^{-12} \text{ As/Vm}$ $\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7} \text{ Vs/Am}$ $e = -1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$ $m_e = 9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$,

$m_p = 1,67 \cdot 10^{-27} \text{ kg}$

A válaszok betűjelei (számolásos feladatok):

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
a	b	c	b	b	b	C	A	b	a

III. rész: Számolós feladatok (8 pont/feladat)

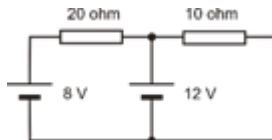
1. Egy 4,5 V-ra feltöltött 2 F-os kondenzátorral párhuzamosan kötünk egy ismeretlen kapacitású, töltetlen kondenzátort, aminek hatására a feszültség 3,9 V-tal csökken. Mekkora az ismeretlen kapacitás?

- a. 13 F   b. 4 F   c. 20 F   d. egyik sem

2. Egy elektron mágneses térben 2×10^5 m/s sebességgel mozog az x tengely mentén. A mágneses indukció vektor komponensei: $B_x = 0,4$ T; $B_y = 0,5$ T; $B_z = 0,3$ T. Mekkora az elektronra ható erő nagysága?

- a. $4,3 \times 10^{-14}$ N   b. $1,9 \times 10^{-14}$ N   c. $1,5 \times 10^{-14}$ N   d. egyik sem

3 Két ideális telepből és két ellenállásból az ábrán látható kapcsolást állítottuk össze. Mekkora a 12 V-os telepen keresztül folyó áram erőssége?

- a. 0,8 A   b. 1 A   c. 1,4 A   d. egyik sem

4 Egy 12 V-os autó akkumulátor kapacitása 150 Ah. Parkolás során két 80 W-os fényszóróizzó bekapcsolva maradt. Számítsuk ki, hogy hány óra alatt csökken az eredetileg teljesen feltöltött akkumulátor töltése az eredetinek felére, feltételezve, hogy a kapcsolófeszültség ezalatt nem változik.

- a. 11,2 óra   b. 5,6 óra   c. 2,8 óra   d. egyik sem

5. Egy hideg téli napon a külső hőmérséklet -15 °C. Egy kültéri finn szaunában az állandó 80 °C-os belső hőmérséklet biztosításához a kályha 2000 W teljesítményt ad le. Mekkora fűtőteljesítmény lenne szükséges a belső hőmérséklet 90 °C-os állandó értéken tartásához?

- a. 2000 W   b. 2200 W   c. 2500 W   d. egyik sem

6. 0,05 kg tömegű rézlap állandó sebességgel 8 métert csúszik egy 30° -os lejtőn. Feltételezve, hogy a lejtő tökéletes hőszigetelő mennyit emelkedik a rézlap hőmérséklete? A réz fajhője: $3,85 \cdot 10^2 \frac{J}{kg \cdot ^\circ C}$.

a. $1^\circ C$ b. $0,1^\circ C$ c. $10^\circ C$ d. egyik sem

- a. $1^\circ C$ b. $0,1^\circ C$ c. $10^\circ C$ d. egyik sem

7 Egyik végén zárt csőben 430 Hz frekvenciájú hangvillával rezgéseket keltünk. A rezgésnek a csőben a nyitott végén kívül még egy duzzadó helye van. A cső hossza 65 cm. Határozzuk meg a hang terjedési sebességét a csőben lévő levegőben!

- a. 329 m/s   b. 352 m/s   c. 372,6 m/s   d. egyik sem

8. Homogén tömegeloszlású, függőleges síkú korong a középpontján átmenő, a korong síkjára merőleges, vízszintes, rögzített tengely körül foroghat. A korong tömege 1,5 kg, sugara 10 cm. A korong peremére csavart elhanyagolható tömegű fonálra 1 kg tömegű testet akasztunk. Mekkora erő feszíti a fonalat?

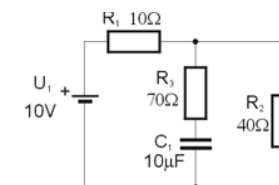
- a. 4,28 N   b. 10,4 N   c. 0,5 N   d. egyik sem

9 Egy $a = 10$ cm oldalú négyzet csúcaiban négy egyforma, $Q = +2$ nC nagyságú ponttöltés helyezkedik el. Mekkora az egyik töltésre ható eredő elektromos erő nagysága?

- a. 9×10^{-6} N   b. $6,9 \times 10^{-6}$ N   c. $3,6 \times 10^{-6}$ N   d. egyik sem

10. Mekkora a töltés az ábrán látható kondenzátoron?

- a. 8×10^{-5} C   b. 0 C   c. 10^{-4} C   d. egyik sem

Bónuszfeladat (IMSC-pontokért). Egy R sugarú, homogén tömegeloszlású hengert tengelye körül ω_0 szögsebességgel megforgatunk, és az ábrán látható módon egy szögletbe helyezük. A fal és a henger közötti súrlódás elhanyagolható, a talaj és a henger közötti súrlódási együttható μ . Hány fordulatot tesz meg a henger a megállásig?

